

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 13812862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat ÇUKUR
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN GİZEM ÖZCAN'IN
TBMM 7/28214 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/28214
GK 163

SORULAR

Muğla'da sınırları orman ile kesişen bazı köylerimizde tapusu olan vatandaşlarımız tapusunun iptal edilmesi tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu sorunu en yoğun yaşayan ve yaşama riski olan yerler Dalaman ve Menteşe'nin köyleridir.

Muğla'da tapu sınırlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar 1950'li yıllarda tamamlanmıştır. Ancak daha sonraki yıllarda Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalarla birlikte arsa vasıflı imar parselleri ve tapuların bir kısmı orman alanı içinde bırakılmıştır. Bu tamamen iki kamu kurumunun arasındaki farklı uygulamalardan, farklı sınırlar belirlemelerinden doğan bir sorundur. Bu sorunun sonucunda vatandaşlarımızın yıllardır ekip biçtiği toprakların, yerel ifadeyle "ata topraklarının" tapularının iptal edilmesi riski doğmuştur.

Vatandaşlarımızın mülkiyet haklarını tehdit eden bu durum aynı zamanda kırsal yaşamın sürekliliğini de tehlikeye atmaktadır. Bazı köylerimize tapularının iptal edileceğine dair yazılar gönderilmiş, itiraz etmeleri için askı süreleri başlamış, bazı köylerimizde askı süresi dolmuştur. Tapuların orman sınırlarıyla çakışması nedeniyle iptal edilmesi, yasal güvencelere rağmen mülkiyet hakkının keyfi biçimde ortadan kaldırılması anlamına gelecektir.

Öte yandan Yargıtay'ın E.1996/24 - K.1996/35 sayılı kararında 1957 yılında yapılan arazi kadastro sırasında tarla olarak gösterilen yerle ilgili, "tapulu yerlerin orman sayılacağı gerekçesiyle iptal edilmesi, taşınmaz sahibinin mal varlığına doğrudan müdahale anlamına gelir" denilerek, taşınmazın orman sayılması yönündeki işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1)Muğla ilinde tapusu bulunan, ancak orman sınırlarıyla çakıştığı iddiasıyla iptal süreci başlatılan taşınmaz sayısı kaçtır? Bu taşınmazların ilçe ve mahallelere göre dağılımı nedir?
- 2)1950'li yıllarda yapılan kadastro çalışmalarıyla edinilen tapulara rağmen, sonradan yapılan orman kadastro çalışmalarıyla oluşan çalışmalar hangi hukuki ve idari gerekçelere dayanmaktadır?
- 3)Orman Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında bu tür sınır çakışmalarını önlemeye veya çözmeye yönelik herhangi bir eşgüdüm mekanizması kurulmuş mudur? Varsa bu mekanizmanın somut çıktıları nelerdir?
- 4)Son üç yıl içinde Muğla'da orman sayıldığı gerekçesiyle tapusu iptal edilen taşınmaz kaç parseldir, etkilenen vatandaş sayısı kaçtır?
- 5)Tapusu iptal edilen taşınmazların sahiplerine hangi hukuki ve idari çözüm yolları sunulmaktadır? Kamulaştırma, tazminat veya eşdeğer arazi tahsisi gibi uygulamalar söz konusu mudur?
- 6)Tapusu iptal edilmek istenen köylerde yaşayan vatandaşlara sürece dair bilgilendirme yapılmış mıdır? Askı süreçleri içerisinde yapılan itirazların toplam sayısı ve sonucu nedir?
- 7)1996 tarihli Yargıtay kararına benzer şekilde, orman sayılmak istenen ancak geçmişte tarla veya imarlı alan olarak kadastroya geçmiş yerler için emsal teşkil edecek başka yargı kararları tespit edilmiş midir? Bu kararlar uygulamada dikkate alınmakta mıdır?
- 8)Bu uygulamaların kırsalda nüfusun azalmasına ve tarımsal üretimin daralmasına etkisi hakkında Bakanlığınızca yapılmış ve Tarım ve Orman Bakanlığı ile paylaşılmış bir etki analizi var mıdır?

CEVAPLAR

Ülkemizde tapulama/kadastro çalışmaları, Tapu ve kadastro Genel Müdürlüğünce; 1925 yılında yürürlüğe giren 658 sayılı Kadastro Kanunu, 1934 yılında yürürlüğe giren 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu, 1950 yılında yürürlüğe giren 5602 sayılı Tapulama Kanunu, 1964 yılında yürürlüğe giren 509 sayılı Tapulama Kanunu, 1966 yılında yürürlüğe giren 766 sayılı Tapulama Kanunu ile yapılmakta iken, 1987 yılında 2613 ve 766 sayılı Kanunların yürürlükten kaldırılarak yerine 3402 sayılı Kadastro Kanunu yürürlüğe girmiş ve halen bu Kanuna göre sürdürülmektedir.

Orman Kadastrosu çalışmaları ise orman idaresince; 1937 yılında 3116 sayılı Orman Kanunu ve 1956 yılından itibaren 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre yürütülmektedir.

Her iki idarece yapılan kadastro sonucu oluşan çakışmalar (mükerrerlikler) bu çalışmaların eş zamanlı yapılamamış olmasından kaynaklanmıştır. Eş zamanlı yapılamama gerekçeleri, kadastro'nun mülkiyet (tesis) kadastrosu, orman kadastrosu gibi iki farklı elden yürütülmüş olması, idarelerin yapısal farklılıkları (ekip/ komisyon sayısı ve oluşumu farklılıkları), öncelikler, mali imkân ve kaynaklar gibi sıralanabilir. Anayasanın 169. maddesinde yer alan, “*orman sınırlarında daraltma yapılamaz.*” hükmü nedeniyle, mükerrerlik belirtmesi konulan parsellere orman idaresince dava açılmaktadır.

Bu çakışmaların (mükerrerliklerin) önlenmesi amacıyla 2005 yılında yasal düzenleme yapılmıştır. Bu suretle, 3402 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde (5304 sayılı Kanun ile), kadastro yapılacak köy veya mahalle biriminde öncelikle orman kadastrosunun yapılması, bunun için de kadastro ekibine orman ve ziraat mühendislerinin iştirak ettirilmesi düzenlemesi yapılmıştır. Böylece, çakışmaların (mükerrerliklerin) önüne geçilmiştir.

Kadastro sonucu tapu kütüğüne kaydı yapılan parsellerin, daha sonra orman idaresince yapılan orman kadastrosu sonucu çakışan (kısmen veya tamamen mükerrer olan) parsellerin, kamulaştırma yapılmadan ya da yargı kararı olmadan iptali mümkün olmadığından, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2018/3 nolu genelgesi çerçevesinde parsellerin tapu kütük sayfalarının beyanlar sütunlarına kısmen veya tamamen mükerrerlik belirtmesi konulmakta ve yargıda iptal süreci, orman idaresince başlatılmaktadır. Dolayısıyla iptal süreci başlatılan parsel sayısı ile bu taşınmazların ilçe ve mahallelere göre dağılımı bilgisinin Tarım ve Orman Bakanlığından (Orman Genel Müdürlüğü) edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6831 sayılı Orman Kanunun 2/B maddesine göre Hazine adına orman dışına çıkarılan taşınmaz ile çakışan parseller için 2012 yılında 6292 sayılı Kanun ile çözüm getirilmiş ve vatandaşlar adına tapulu yerler 2/B alanında kalsa dahi vatandaşlara iade edilmektedir.

Ormanda kaldığı nedeniyle tapusu iptal edilen vatandaşlar ise, açtıkları tazminat davası sonucunda tazminatlarını alabilmektedirler. Bu gibi yerlerin tazminata konu edilmeden başka yer verilmesi ya da kamulaştırma yapılması gibi düzenleme çalışmaları Orman Genel Müdürlüğünce yapıldığından Tarım ve Orman Bakanlığından (Orman Genel Müdürlüğü) edinilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.